

Onderzoek alles en behoud het goede

Dit bijbelse advies kan ook op het onderwijs worden toegepast. Student, stel je open voor alle mogelijke hypothesen en gezichtspunten, wijs afwijkende benaderingen niet bij voorbaat af, tracht alles te onderzoeken en te toetsen en kom op basis daarvan tot een eigen oordeel. In de onderwijsethiek geldt als uitgangspunt dat docenten zich niet aan indoctrinatie en propaganda te buiten mogen gaan. Ze moeten de student voldoende ruimte laten om voor zichzelf conclusies te trekken over het Ware, het Goede en het Schone. Maar 'ruimte laten' is eigenlijk te vrijblijvend. Docenten moeten de student uitdagen zich niet klakkeloos aan deze of gene benadering over te geven. Zij moeten hem of haar tot kritische evaluatie stimuleren om op basis daarvan tot eigen gevolgtrekkingen te komen.

Dat onderwijsideaal ligt ten grondslag aan de recente brochure Engaging Diverse Viewpoints van de Association of American Colleges and Universities. Hoe kunnen we studenten ertoe brengen een onderwerp vanuit verschillende gezichtshoeken te bekijken, zich niet dogmatisch aan een vooropgezet standpunt te committeren, maar het geduld op te brengen ook andere perspectieven te beproeven?

De opstellers van de brochure spreken van 'perspective-taking'. Dat is de competentie om je te verplaatsen in onderscheiden perspectieven en ervaringen, en daarvan te leren, ook al ben je het er niet bij voorbaat mee eens. Volgens de auteurs ligt daarin het verschil tussen open-minded 'education' en gesloten training. Binnen de Europese academische traditie is die competentie de hoeksteen van wetenschappelijke vorming. Maar de Amerikaanse auteurs beschouwen het ook als een onmisbaar tegengif tegen maatschappelijke polarisering en radicalisering. In een democratische samenleving moet de burger de competentie ontwikkelen zich in anderen te verplaatsen. Op die manier kan men elkaar blijven respecteren zonder de eigen opvattingen te verloochenen.

De volledige titel van de brochure luidt:

Engage diverse viewpoints: what is the campus climate for perspective-taking? URL:

http://www.aacu.org/core_commitments/documents/Engaging_Diverse_Viewpoints.pdf (2010).

De brochure komt voort uit een project getiteld:

*Core commitments: educating students for personal and social responsibility.*¹

Andere rapportages die in het kader van het project zijn verschenen:

- Strengthening the foundations of students' excellence, integrity, and social contribution. In: *Liberal Education*, 95:1 (winter 2009)
- *Civic responsibility: what is the campus climate for learning?* (oktober 2009)
- *Developing a moral compass: what is the campus climate for ethics and academic integrity?* (januari 2010)

Wes Holleman

weblog onderwijs 19-9-2010

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ http://www.aacu.org/core_commitments/publications.cfm.